รายงานผลการเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

ในวันศุกร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ น.
ณ ห้องจตุรทิศ โรงแรมโกลเด้น ทิวลิป ซอฟเฟอริน กรุงเทพฯ

เวลา ๐๙.๐๐ – ๐๙.๓๐ น. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานการประชุมฯ ได้กล่าวเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ รายละเอียดโดยสรุปดังนี้

- ประธานได้กล่าวขอบคุณ วิทยากรการบรรยายพิเศษ Bernard Boucault สำนักงาน ก.พ.ร. สถาบันพระปกเกล้า ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน ที่ได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ และเข้าร่วมการประชุมในวันนี้

- การบริหารราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดของประเทศไทย ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศฝรั่งเศส โดยในปี พ.ศ.๒๕๔๖ ประเทศไทยได้มีการจัดระบบบริหารราชการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดขึ้น ซึ่งเป็นการรวมจังหวัดเข้ามาอยู่ในกลุ่มจังหวัดเพื่อให้การบริหาร นโยบาย การเงิน ฯลฯ ไม่เกิดความซ้ำซ้อน

- ฯพณฯ ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้มอบนโยบายที่สำคัญต่อกระบวนการทำงานในทุกระดับ ดังนี้

(๑) ลดกระบวนการทำงานที่ซ้ำซ้อน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

(๒) มุ่งความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

(๓) ยึดประชาชนในพื้นที่เป็นที่ตั้ง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาชนในพื้นที่

ทั้งนี้ จึงได้พิจารณาและมีคำสั่งมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีกำกับและติดตาม การปฏิบัติราชการในภูมิภาค ดังต่อไปนี้

(๑) รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ) กำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ ดังนี้

<u>เขตตรวจราชการที่ ๖</u> ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

/เขตตรวจราชการ...

เขตตรวจราชการที่ ๗ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง

เขตตรวจราชการที่ ๑๕ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดลำพูน

เขตตรวจราชการที่ ๑๖ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่

(๒) รองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอกเฉลิม อยู่บำรุง) กำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ ดังนี้

เขตตรวจราชการที่ ๑๐ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี

เขตตรวจราชการที่ ๑๑ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดสกลนคร

เขตตรวจราชการที่ ๑๒ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด

(๓) รองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอกโกวิท วัฒนะ) กำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ ดังนี้

เขตตรวจราชการที่ ๓ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสระแก้ว

เขตตรวจราชการที่ ๕ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม

เขตตรวจราชการที่ ๙ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด จังหวัดระยอง

(๔) รองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) กำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ ดังนี้

เขตตรวจราชการที่ ๑ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสระบุรี

เขตตรวจราชการที่ ๘ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล

/(๕) รองนายก...

(๕) รองนายกรัฐมนตรี (นายชุมพล ศิลปอาชา) กำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ ดังนี้

เขตตรวจราชการที่ ๒ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดชัยนาท จังหวัดลพบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง

เขตตรวจราชการที่ ๔ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๖) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์) กำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ ดังนี้

เขตตรวจราชการที่ ๑๓ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสระเกษ จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี

เขตตรวจราชการที่ ๑๔ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์

(๗) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นางสาวกฤษณา สีหลักษณ์) กำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ ดังนี้

เขตตรวจราชการที่ ๑๗ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดอุตรดิตถ์

เขตตรวจราชการที่ ๑๘ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร จังหวัดอุทัยธานี

- ในการดำเนินการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการจะต้องนำกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คือ “การเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” มาเป็นแนวทางหลักในการพัฒนา เพื่อให้การพัฒนาดังกล่าวประสบผลสำเร็จต่อไป

เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๐.๐๐ น. ศ.ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์ ผู้อำนวยการศูนย์ฝรั่งเศส คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้สรุปภาพรวมการบริหารราชการในสาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ในปี ค.ศ.๑๙๖๔ ประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางหรือเมืองหลวงของภาคนั้นควบตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการภาคอีกด้วย ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารการพัฒนาภาค โดยเฉพาะการประสานงานกับส่วนกลางเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งต่างๆ จึงครอบคลุมทั้งในส่วนของกระทรวง และ EU Structural Fund เพื่อ

/นำมาสนับสนุน...

นำมาสนับสนุนโครงการต่างๆ ในแผนพัฒนาภาครวมถึงการบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัดในภาค และดูแลงานบริการของรัฐในด้านต่างๆ ในระดับภาค

- ในส่วนของการจัดทำแผนการพัฒนาภาค เป็นการกำหนดทิศทางเชิงยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจภายในภาค การส่งเสริมให้เกิดความสมดุลของการพัฒนา การสร้างบรรยากาศ รวมทั้งป้องกันความเสี่ยงต่อความไม่มีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในภาคในภาพรวมหรือในบางเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นการเฉพาะ

- ในปี ค.ศ.๒๐๐๕ ประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดให้มีการพัฒนาในรูปแบบคลัสเตอร์ อันมีลักษณะเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ธุรกิจเอกชน สถาบันวิจัย และสถาบันการศึกษา เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ กระตุ้นภาคอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีในเขตพื้นที่ และส่งเสริมตลาดจ้างแรงงาน โดยแต่ละคลัสเตอร์ต้องจัดทำแผนพัฒนา ๕ ปี หรือข้อริเริ่มของตนเองขึ้นมา ซึ่งจะต้องมีเป้าหมายในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างนวัตกรรม โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ตลอดจนจัดทำโครงการความร่วมมือในด้านวิจัยและพัฒนาเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ การส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรบุคคล หรือดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

- ปัจจุบันประเทศฝรั่งเศสมีคลัสเตอร์ จำนวน ๗๑ แห่ง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

(๑) Global competititiveness cluster จำนวน ๗ คลัสเตอร์ ครอบคลุมเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สุขภาพและเทคโนโลยีชีวภาพ วิศวกรรมและการบิน

(๒) Global-oriented competititiveness cluster จำนวน ๑๑ คลัสเตอร์ ครอบคลุมเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เคมี การขนส่ง และเกษตรแปรรูป

(๓) National cluster อีกจำนวน ๕๓ คลัสเตอร์

เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๑.๐๐ น. บรรยายพิเศษ เรื่อง ประสบการณ์การบริหารงานส่วนภูมิภาคของสาธารณรัฐฝรั่งเศส โดย Bernard Boucault (Directeur de l'Ecole Nationale d'Administration) มีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

- วิทยากรได้กล่าวว่า "ไม่มีรูปแบบการปกครองใด สามารถเป็นต้นแบบของการปกครองของแต่ละประเทศได้อย่างสมบูรณ์" ทั้งนี้ เป็นเพราะการเมืองและการปกครองของแต่ละประเทศย่อมแตกต่างกันไปตามบริบทและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน

- ประเทศไทยมีรูปแบบการปกครองที่คล้ายคลึงกันกับประเทศฝรั่งเศส คือ มีการปกครองในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และการปกครองส่วนท้องถิ่น

- ในระยะเวลา ๓๐ ปีที่ผ่านมา รัฐบาลของประเทศได้ผลักดันการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมอบหมายให้ผู้แทนของรัฐในการรักษาดุลยภาพของการใช้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ทั้งนี้ วิทยากรได้กำหนดหัวข้อในการบรรยาย จำนวน ๓ หัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

(๑) ระบบการบริหารโดยใช้อำนาจของรัฐ (ของประเทศฝรั่งเศส)

การบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นบทบาทการใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ตามมาตรา ๗๒ ของรัฐธรรมนูญของประเทศฝรั่งเศส ได้มีบทบัญญัติให้ผู้แทนของรัฐ (ผู้ว่าราชการจังหวัด) ในการควบคุมดูแลการบริหารการใช้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้แทนของรัฐเป็นผู้แทนของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีแต่ละกระทรวง ซึ่งส่วนราชการส่วนภูมิภาคทุกกระทรวงจะต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัด ยกเว้น หน่วยงานด้านการศึกษา และหน่วยงานด้านการเงินการคลัง

นอกจากนี้ กำหนดให้มีผู้ว่าการภาคซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาเหนือผู้ว่าราชการจังหวัด ยกเว้น การรักษาความสงบเรียบร้อย (ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดบางจังหวัดจะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการภาคด้วย ซึ่งคล้ายคลึงกับระบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาคแบบการแบ่งกลุ่มจังหวัดของประเทศไทย)

เพื่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ส่วนราชการระดับภาคจะมีการประชุมภาค (โดยคณะกรรมการภาค ซึ่งประกอบด้วย ผู้ว่าการภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดภาค และหน่วยงานอื่นๆที่ได้รับการแต่งตั้ง) ในการกำหนด

แนวทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ ซึ่งผลการประชุมจะใช้หลักฉันทามติ โดยจะไม่ใช้การออกเสียงรับรอง ทั้งนี้ ในระดับจังหวัดก็จะมีการจัดประชุมเช่นเดียวกับระดับภาคด้วย

(๒) ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตลอดระยะเวลา ๓๐ ปีที่ผ่านมา ประเทศฝรั่งเศสได้มอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีหน้าที่ดำเนินการด้านสาธารณูปโภคเกือบทั้งหมด ยกเว้น การดำเนินการที่สำคัญ เช่น การท่าเรือ ระบบทางและราง ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม การมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ยังต้องมีการปรับปรุงอยู่ เนื่องจากระดับของขอบเขตในการใช้อำนาจในระดับต่างๆยังไม่ชัดเจน จึงจำเป็นต้องสร้างรูปแบบที่ชัดเจนระหว่างส่วนราชการในระดับต่างๆ โดยการทำสัญญาระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังมีการทำสัญญาระหว่างภาคกับรัฐ ซึ่งในอดีตใช้คำว่า “สัญญาแผน” เป็นการจัดทำแผนภาคกับรัฐ แต่ปัจจุบันใช้คำว่า “สัญญาโครงการ” ซึ่งภาคจะต้องทำสัญญากับรัฐเพื่อนำเงินงบประมาณมาลงทุนพัฒนาภาค

ในการดำเนินการทำสัญญาดังกล่าว ส่วนท้องถิ่นจะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผน โดยผู้ว่าภาคจะเจรจากับ “ประธานสภาภาค” (ซึ่งเป็นตัวแทนส่วนท้องถิ่น) ในการกำหนดโครงการและงบประมาณ

(๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจของภาค

เป็นการจัดทำโดยภาค เพื่อให้ภาคประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในภาคและทุกภาคส่วนในการจัดทำแผนดังกล่าว ซึ่งรัฐจะให้การสนับสนุน โดยจะต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจของภาค เพื่อให้ทิศทางในการพัฒนาภาคมีความชัดเจน ปัจจุบันมีการตั้งชื่อใหม่ เป็น “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและความยั่งยืน”

เวลา ๑๑.๑๕ – ๑๒.๐๐ น. การแลกเปลี่ยนแนวคิดการบริหารงานส่วนภูมิภาคของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ดำเนินการโดย ศ.ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์ (ผู้อำนวยการศูนย์ฝรั่งเศส คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) รศ.ดร.ทศพร ศิริสัมพันธ์ (เลขาธิการ ก.พ.ร.) และBernard Boucault มีรายละเอียดโดยสรุปของการถามและการตอบที่สำคัญๆ ดังนี้

- ประเด็นปัญหาการเชื่อมโยงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาคกับส่วนท้องถิ่นในประเทศฝรั่งเศส

Bernard Boucault อธิบายว่า ในกรณีที่ภาครัฐกับส่วนท้องถิ่นอยู่คนละขั้วอำนาจกันจะสร้างความสัมพันธ์ได้ยากมาก อย่างไรก็ตาม ทุกภาคส่วนจะต้องมองถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ซึ่งจำเป็นต้องใช้เหตุและผลในการเจรจา โดยจะต้องมองถึงประโยชน์ร่วมกันในการตอบสนองความต้องการของภาคเอกชน/ผู้ประกอบการ เพราะหากดำเนินการสำเร็จจะส่งผลดีต่อประชาชน (ทั้งนี้ ที่เน้นการตอบสนองความต้องการของภาคเอกชน/ผู้ประกอบการ เนื่องจากประเทศฝรั่งเศสเน้นเรื่องการผลิตเพื่อส่งออกและการลงทุน)

- ประเด็นการรวมศูนย์อำนาจและการกระจายอำนาจการปกครองของประเทศฝรั่งเศส รวมทั้งแนวคิดในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดโดยตรง

Bernard Boucault อธิบายว่า ในอดีตประเทศฝรั่งเศสปกครองแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ซึ่งการพัฒนาจะกระจุกตัวอยู่ที่เมืองหลวง คือ Paris ซึ่งเกิดปัญหาการเหลื่อมล้ำในการพัฒนาประเทศ ปัจจุบันประเทศได้ขยายการพัฒนาออกไปในหัวเมืองของแต่ละภูมิภาคและท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น จนบางเมืองดังกล่าวในปัจจุบันเจริญยิ่งกว่าเมืองหลวงเสียอีก เพราะฉะนั้น รัฐควรมอบอำนาจให้ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น แต่จะต้องรักษาไว้ซึ่งดุลยภาพแห่งอำนาจและความเป็นเอกภาพของประเทศ

ส่วนเรื่องแนวคิดในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดโดยตรง ในประเทศฝรั่งเศสไม่มีความคิดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หากเป็นเช่นนั้นจะเป็นการปรับรูปแบบการปกครองประเทศเป็นแบบสหพันธรัฐ นอกจากนี้ยังเป็นการรักษาไว้ซึ่งความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศ เนื่องจากประเทศฝรั่งเศสเป็นการรวมท้องถิ่นต่างๆเข้าด้วยกัน อย่างไรก็ตาม ประเทศฝรั่งเศสมีการเลือกประธานสภาภาคอยู่แล้ว

- ประเด็นการกำหนดโครงการจากส่วนท้องถิ่น และบทบาทของภาคเอกชนในระดับภูมิภาค

Bernard Boucault อธิบายว่า ส่วนท้องถิ่นสามารถเสนอโครงการให้ภาคได้ หรือประธานสภาภาคสามารถเสนอโครงการให้ภาคได้ โดยในทางปฏิบัติประธานสภาภาคจะเป็นผู้รวบรวมโครงการจากทุกภาคส่วนเสนอ โดยภาคจะมีหน้าที่ตรวจสอบโครงการว่ามีความชอบธรรมและไม่ก่อให้เกิดข้อขัดแย้ง

/ส่วนบทบาท...

ส่วนบทบาทของภาคเอกชนในระดับภูมิภาค ในประเทศฝรั่งเศสมีองค์กรภาคเอกชนที่เป็นตัวแทนและเป็นปากเป็นเสียงกับภาครัฐเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตนเอง ในองค์กรเหล่านี้จะมีการคัดเลือกผู้บริหารของตนเอง เช่น สภาอุตสาหกรรม สภาวิชาชีพ สภาเกษตรกร เป็นต้น

เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น. การแลกเปลี่ยนประเด็นปัญหา และแนวทางการประยุกต์สู่บริบทของประเทศไทย ดำเนินการโดย ผศ.ดร.อรทัย ก๊กผล (ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า) มีรายละเอียดโดยสรุปของการถามและการตอบที่สำคัญๆ ดังนี้

- ประเด็นปัญหาที่เกิดจากการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และคำของบประมาณประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เนื่องจากในขั้นตอนการพิจารณาโครงการของ ก.น.จ. และคณะกรรมาธิการพิจารณางบประมาณแต่ละคณะ ไม่ได้พิจารณาความเหมาะสมของโครงการและงบประมาณตามความจำเป็นของพื้นที่อย่างแท้จริง นอกจากนี้ อาจมีการแทรกแซงจากการเมืองในการพิจารณาดังกล่าวอีกด้วย

วิทยากรได้ให้ข้อเสนอแนะว่าปัจจุบันประเทศไทยยังมีช่องว่างระหว่างการจัดทำแผนในระดับท้องถิ่น จังหวัด และหน่วยงานพิจารณาแผนดังกล่าว (ก.น.จ. และคณะกรรมาธิการพิจารณางบประมาณแต่ละคณะ) ยังไม่สอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งแตกต่างจากประเทศฝรั่งเศสที่สภาภาคจะเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ รวมทั้งมีการจัดทำสัญญา “สัญญาโครงการ” ชัดเจน และผูกพันต้องดำเนินการ

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้เสนอให้มีการปรับปรุงระบบการจัดทำแผนระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินการมากยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) ควรมีการบูรณาการความร่วมมือในการจัดทำแผนในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อไม่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนของภารกิจและโครงการที่คาดว่าจะดำเนินการ โดยนำนโยบายของรัฐบาลมาเป็นแนวทางในการพิจารณาด้วย

(๒) เสนอให้มีการปรับปรุงปฏิทินการจัดทำแผนของทุกภาคส่วนให้สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

/(๓) ในขั้นตอน...

(๓) ในขั้นตอนการพิจารณาโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และคำของบประมาณประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ของ ก.น.จ. และคณะกรรมาธิการพิจารณางบประมาณแต่ละคณะ ควรพิจารณาจากข้อมูลความต้องการ/ความจำเป็นของพื้นที่ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดและบรรลุตามตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

(๔) แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กับการจัดทำแผนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย ยังขาดความสอดคล้องและไม่บูรณาการกัน เห็นควรจัดตั้งหน่วยงานที่คล้ายสภาภาค (ของประเทศฝรั่งเศส) เพื่อรวบรวมปัญหาและความต้องการในพื้นที่เสนอให้จังหวัด/ภาค บรรจุเป็นโครงการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาต่อไป พร้อมกันนี้ ภาคจะต้องเข้ามาดูแลการเสนอโครงการของจังหวัด โดยประสานความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นกับจังหวัดด้วย

- ประเด็นปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มจังหวัด เนื่องจากมองว่ากลุ่มจังหวัดทั้ง ๑๘ กลุ่มจังหวัด ยังขาดประสิทธิภาพในการดำเนินการอย่างแท้จริง โดยมีสาเหตุที่สำคัญโดยสรุปดังนี้

(๑) โครงสร้างหน่วยงานและจำนวนบุคลากรของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด (ซึ่งเป็นหน่วยประสานการดำเนินงานในระดับกลุ่มจังหวัด) ยังขาดความชัดเจน

(๒) กฎและระเบียบที่กำหนดให้กลุ่มจังหวัดเสนอแผนปฏิบัติราชการประจำปี และคำของบประมาณประจำปี ยังขาดความชัดเจนและมีข้อห้ามมิให้ดำเนินการมากมาย

(๓) ประชาชนและบุคลากรภาครัฐยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี และคำของบประมาณประจำปี อยู่จำนวนมาก และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวน้อยมาก

โดยที่ประชุมเสนอแนะให้ นายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรีควรมอบอำนาจให้กลุ่มจังหวัดสามารถดำเนินการประสานและพิจารณาโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด นอกจากนี้ ยังสามารถประสานความร่วมมือกับกระทรวงต่างๆ เพื่อทำให้การกำหนดโครงการสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง และลดความซ้ำซ้อนของโครงการในทุกระดับได้อีกด้วย

/- ประเด็น...

- ประเด็นการตรวจสอบการทำงานของกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี และคำของบประมาณประจำปี ในทุกระดับ

ที่ประชุมเสนอแนะให้มีหน่วยงาน/องค์กรภายนอก ในการตรวจสอบการดำเนินงานประสานรวบรวมแผนและงบประมาณ พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะรูปแบบที่เหมาะสม ปัญหาอุปสรรคการดำเนินการ และแนวทางการดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการดำเนินการดังกล่าว เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติอย่างแท้จริงต่อไป